

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta (HE 134/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Hallintovaliokunta (HaVM 17/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

Euroopan unionin tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa annetaan täydentävät säännökset kehyksen vahvistamisesta rajoja ja viisumipoliittikkaa koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 ja (EU) 2018/1861 sekä neuvoston päätösten 2004/512/EY ja 2008/633/YOS muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/817, jäljempänä *raja-yhteentoimivuusasetus*, ja kehyksen vahvistamisesta poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä sekä turvapaikka- ja muuttoliikeasioita koskevien EU:n tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle ja asetusten (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 ja (EU) 2019/816 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/818, jäljempänä *poliisiyhteentoimivuusasetus*, soveltamisesta.

Eduskunnan vastaus EV 107/2022 vp

2 §

Toimivaltainen viranomainen

Rajayhteentoimivuusasetuksen 20 artiklassa ja poliisiyhteentoimivuusasetuksen 20 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia ovat poliisi, Rajavartiolaitos ja Tulli.

3 §

Pääsy yhteiseen henkilöllisyystietovarantoon

Poliisilla ja Rajavartiolaitoksella on oikeus käyttää yhteistä henkilöllisyystietovarantoa henkilön tunnistamiseksi, jos rajayhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 1 kohdassa ja poliisiyhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät ja jos se on välttämätöntä niille säädetyn laittoman maahanmuuton estämistä ja torjumista koskevan tehtävän tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä koskevan tehtävän suorittamiseksi.

Tullilla ja Rajavartiolaitoksella on oikeus käyttää yhteistä henkilöllisyystietovarantoa henkilön tunnistamiseksi, jos rajayhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 1 kohdassa ja poliisiyhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 1 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät ja jos se on välttämätöntä sellaisten tavaroiden tai aineiden lainvastaisen maahantuonnin, maasta viennin tai kauttakuljetuksen paljastamiseksi ja torjumiseksi, jotka aiheuttavat vaaraa ihmisille tai ympäristölle.

Toimivaltaisen viranomaisen on suoritettava kysely yhteisestä henkilötietovarannosta rajayhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 2 ja 3 kohdan sekä poliisiyhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti. Alle 12-vuotiaista alaikäisistä tehtävistä kyselyistä säädetään rajayhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 1 kohdassa ja poliisiyhteentoimivuusasetuksen 20 artiklan 1 kohdassa.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, luonnonkatastrofin, onnettomuuden tai terrori-iskun sattuessa poliisilla on oikeus tehdä kyselyjä yhteisestä henkilöllisyystietovarannosta biometrisillä tiedoilla, jos se on välttämätöntä:

- 1) sellaisten uhrien tunnistamiseksi, jotka eivät pysty osoittamaan henkilöllisyyttään;
- 2) tunnistamatta jääneiden ihmisten jäännösten tunnistamiseksi.

Edellä 4 momentissa tarkoitettuja kyselyjä voidaan tehdä vain mainitussa momentissa tarkoitettujen henkilöiden biometrisillä tiedoilla. Vertaamista varten otettuja tietoja voidaan käyttää vain vertaamisen ajan, ja ne on hävitettävä välittömästi sen jälkeen.

4 §

Henkilötietojen käsittely

Sen lisäksi, mitä rajayhteentoimivuusasetuksessa, poliisiyhteentoimivuusasetuksessa ja tässä laissa säädetään, henkilötietojen käsittelystä poliisin, Rajavartiolaitoksen ja Tullin tehtävissä säädetään henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetussa laissa (616/2019), henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetussa laissa (639/2019) ja henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetussa laissa (650/2019).

Lisäksi henkilötietojen käsittelystä säädetään luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoami-

Eduskunnan vastaus EV 107/2022 vp

sesta (yleinen tietosuoja-asetus) annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679, tietosuojalaissa (1050/2018) sekä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetussa laissa (1054/2018).

5 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Helsingissä 7.10.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri